



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Epistolarvm Innocentii III. Romani Pontificis Libri Vndecim

Innozenz <III., Papst>

Parisiis, 1682

Svppanis Boemiae.

urn:nbn:de:hbz:466:1-20006

bueras commississe. Sanè cum neque qui plantat, neque qui rigat, sit aliquid, & non nisi qui legitime certaverit coronetur, non sufficit si plantasti hæcenus & rigasti aliquandiu quod plantaras, nisi tandiu rigare studueris donec incrementum recipiat quod rigaras, & cum perseveraveris usque in finem, gloriam assequaris debitam pro labore. Debueras siquidem esse sollicitus ne pugnaret filius sine patre, ac sine te se dubio eventui bellorum committeret, qui te præsentè securus potuisset hostiles acies impugnare. Verùm etsi defecerit vel non profecerit saltem ei virtus hominum in quibus præcipuè confidebat, ille tamen eum in necessitatis articulo non reliquit qui secundum Psalmistam in opportunitatibus est adiutor. Vnde quia Dominum adiutorem habuit, non timuit, etsi relictus à suis, quid ei homo faceret inimicus. Vellemus autem ut trophæum tecum de hostibus reportasset, nec tu dedisses tuam gloriam alienis, aut in laborem tuum alius introisset, & sic fovisses filij tui partem ut patri semper devotius subjaceret. Sed fueras forsitan aliis occupatus, & privata necessitas ab ejus te subsidio revocavit, nec potueras simul intendere propriis & alterius negotia procurare, licet causam ejus reputare debueras tamquam tuam. Monemus igitur nobilitatem tuam & exhortamur attentius & per apostolica tibi scripta mandamus quatenus cum Dominus factum Regis ipsius manuteneat justitia exigente, ita ut jugiter fiat se ipso robustior & de die in diem roboretur amplius regnum ejus, in prosperis non relinquas quem fovisti hæcenus in adversis, nec patiaris ut alius ponat principii tuis finem & de labore tuo mercedis præmium assequatur. Cumque nos Regem ipsum ad recipiendam imperij coronam vocabimus, eum in forti manu & extento brachio comiteris. Taliter igitur efficias quod monemus ut de fortitudine ac constantia tua merito commenderis, nec notam alicujus levitatis incurras, & cum in stadio curreris, cursus dimidies & termines ante metam. Datum Anagninæ 11. Idus Decembris.

COLONIENSI ARCHIEPISCOPO.

Epist. 100.

Cum finis non pugna coronet, miramur non modicum & movemur quod, sicut à multis audivimus, maculam in gloria tua ponis, dum quod fovisti hæcenus in sua promotione relinquis. Sanè cum super facto carissimi in Christo filij nostri illustris Regis Ottonis in Romanorum Imperatorem electi diei & ætus pondus portaveris, & quem post Dominum solus creaveras manutenueris ferè solus, non tam pro nobis & Ecclesia Romana quam pro te ac Ecclesia Coloniensi dolemus quod in famæ tuæ ac ipsius utilitatis dispendium, cum proficere magis debueras, deficias, & meritum tui laboris amittis cum mercedem potueras obtinere. Scimus etenim, nec apud nos testibus ullis egessis, quod promotionis ejusdem Regis principium fueris, & quem plantaveras curaveris hæcenus irrigare. Nunc autem, qua occasione nescimus, eum videris penè penitus reliquisse, ita ut jam sine te triumphet de hostibus cum quo potueras triumphasse; ac quia Deus in sui disposi-

tione non fallitur, te quoque sub quadam dissimulationis specie tuum ei subtrahente favorem, de die in diem magis proficiat & amplius prosperetur; cujus prosperitas, si responderent ultima tua primis, tibi fuerat imputanda. Ne igitur perdas penitus meritum & impensam, fraternitati tuæ per apostolica scripta mandamus & districtè præcipimus quatenus illum in sine non deseras quem in initio promovisti, nec des tuam gloriam alienis, aut te ipsum efficias alienum ab eo quem quoad factum imperij genuisti; sed cum eum ad recipiendam imperij coronam vocabimus, ipsum in forti manu & extento brachio comiteris. Alioquin non tam ei videris illuisse quam nobis. Ideoque, unde nostram merueras gratiam, indignationem incurres, & pœnam reciperes unde præmium expectabas, nec etiam te cadente illud ædificium rueret quod in apostolicæ sedis est fundamento firmatum. Quia sicut nisi Dominus ædificaverit domum, in vanum laborant qui ædificant eam, ita vacuabitur conatus eorum qui quod ipse construxit destruere moliantur. Datum ut supra.

ILLVSTRI REGI DANORVM.

Licet carissimus in Christo filius noster illustris Rex Otto in Romanorum Imperatorem electus serenitati tuæ sit tam amicitia quam affinitate conjunctus, nihilominus tamen auxilium quod inter suæ promotionis primitias ei potenter & viriliter impendisti nobis reputamus impensum, & ad honorem tuum propter hoc specialiter intendimus & profectum. Nam quamvis ad favorem ipsius duplex, affinitatis videlicet & amicitia, ratio te inducat, ut tamen triplex funiculus non rumpatur, devotio- nis sinceritas, quam ad nos & Romanam Ecclesiam habere te credimus, prædictis accedens ei confert amplius firmamentum, cum sine conscientia læsione ac famæ dispendio favere valeas cui favemus. Super hoc igitur magnificentiam tuam prosequentes actionibus gratiarum, monemus & exhortamur in Domino quatenus de die in diem in ejusdem Regis dilectione proficias, & tam potenter & efficaciter foveas & promoveas partem ejus ut auxilio tuo & favore suffultus in brevi possit imperij monarchiam obtinere, sciturus quod reputabimus nobis ipsis impensum quicquid honoris & gratiæ ipsi duxeris impendendum. Datum ut supra.

Epist. 101.

SVPPANIS BOEMIAE.

Devotionem vestram in Domino commendamus quod, sicut veridica multorum relatione competimus, venerabilem fratrem nostrum Prænestinum Episcopum apostolicæ sedis Legatum ob reverentiam Dei & nostram humiliter recepistis & curastis honorificè tractare, ita quod ad commonitionem ejus, relictis uxoribus & filiis vestris, in forti manu & brachio extento cum Domino vestro Boemiam exeuntes, carissimo in Christo filio nostro illustri Regi Ottoni in Romanorum Imperatorem electo potenter & viriliter assististis, in accessu autem vestro ei plurimum honoris accessit, cum congressum ejus ipsius fugerit inimicus, nec

Epist. 102.

coram vobis ausus fuerit comparere, sed disparuerit potius & ad propria redierit, relicto exercitu & disperso. Super hoc igitur nobilitatem vestram prosequentes actionibus gratiarum, monemus & exhortamur attentius quatenus, sicut bene cœpistis, eidem Regi de cetero fideliter & fortiter assistatis, & foveatis ac promoveatis taliter partem ejus quod ipsius negotium in brevi dante Domino feliciter consummetur. Nos enim reputabimus nobis ipsis impensum quicquid gratiæ & honoris ei duxeritis impendendum. Datum ut supra.

ARCHIEPISCOPO SALZBURGENSI.

Epist. 103.

Cum ob reverentiam apostolicæ sedis & nostram carissimo in Christo filio nostro illustri Regi Ottoni in Romanorum Imperatorem electo curaveris adherere, miramur quod, sicut nobis ex ejus est parte propositum, nec litteras ad eum nec nuntios destinasti, nec ipsi curasti aliter subvenire. Ne igitur fides sine operibus mortua videatur, fraternitati tuæ per apostolica scripta mandamus atque præcipimus quatenus eum de cetero non solum litteris & nuntiis visites, sed taliter in aliis etiam ei studeas subvenire quod in exhibitione operis tua ejus devotio plenius innotescat, & non videaris nos in eo & ipsum pro nobis tantum labiis honorare. Datum ut supra.

PRÆNESTINO EPISCOPO
apostolicæ sedis Legato.

Epist. 104.

Qvanta sit obedientiæ virtus etsi ex sacre paginæ didicerimus lectione, in te tamen jam apertius legimus & familiarius experimur. Dum etenim quantum negotium tuæ devotioni commissimus intuemur, & quantum onus tuis humeris duxerimus imponendum attendimus diligenter, agnosimus quod gravitatem ejus tua devotio minuit, & molem oneris obedientia levigavit. Ecce etenim Romani imperij negotium, cui non potest præferri aliud in temporalibus vel conferri, sic Dominus in tua manu direxit ut arcu fortium infirmato, infirmi robore sint accincti, & potente deposito, sit humilis exaltatus. Sollicitudinem ergo tuam in Domino commendantes & prosequentes actionibus gratiarum, monemus & exhortamur attentius & per apostolica tibi scripta mandamus quatenus non deficias, sed proficias potius, & sic cœptis insistas ut in brevi ad nos dante Domino cum palma victoriæ revertaris, & præsentis gratiam sentias qui absentia hæcenus servivisti. Datum Anagninæ Idibus Decembris.

ILLUSTRI REGI OTTONI
in Romanorum Imperatorem electo.

Epist. 105.
Arnold. Lubec.
lib. 7. cap. 4.

Sinceræ intentionis affectum quem circa promotionem regiam habuimus hæcenus & habemus explicare nos litteris non oportet, cum plenius hoc exponat effectus & fidelius interpretentur mentem nostram opera quam scripturæ. Sanè præter opinionem plurimum & multorum consilia suscepimus ab initio causam tuam, de cujus promotione omnes penè penitus desperabant, & studuimus efficaciter promovere, nec te in articulo illo reliquimus quo per

obitum inclitæ recordationis Richardi Regis Anglorum avunculi tui videbaris ab omnibus derelictus. Licet enim non defuerint qui multipliciter nos tentarent & muneribus & promissis nos vellet à favoris tui proposito revocare, nec precetamen nec pretio, nec minis, nec monitis potuerunt aliquatenus flectere mentem nostram quin de die in diem amplius in tua dilectione ferveret & ad electionem tuam propensius aspiraret. Quamvis autem neque qui plantat neque qui rigat sit aliquid, sed qui incrementum dat Deus, gaudemus tamen in eo qui dat omnibus affluenter quia ei quod plantavimus & rigavimus incrementum benignus indulgit, ita ut sicut granum sinapis quod mulier in horto suo legitur seminasse, planta nostra in arborem magnam jam excreverit; in cujus ramis volucres cœli, dante Domino, in brevi sedebunt, & sub cujus umbra bestia terre quiescent. Cum igitur Dominus dirigat gressus tuos & firmet de die in diem amplius regnum tuum, monemus serenitatem regiam & exhortamur in Domino quatenus cum tempus jam acceperis opportunum, opportunè ac importunè, vigilanter & incessanter insistas ut bonum principium finis optimus subsequatur, & optatum commune desiderium nostrum fortiatum effectum, foveas in dilectione ac devotione tua Principes qui te fovent ut alios melius ad tuæ serenitatis favorem inducas, & dum Principum tibi favor ardet, ad tuæ promotionis perfectionem intendas, nec negligas in aliquo factum tuum, sed omni diligentia studeas promovere. Sanè speramus in eo qui est in se sperantium fortitudo quod si denuo profeceris sicut hoc anno diceris profecisse, non erit qui tuo profectui se opponat vel divinæ dispositioni resistat. Datum Anagninæ xviii. Kal. Januarij, pontificatus nostri anno sexto.

LITTERÆ OTTONIS REGIS.

Sacrosanctæ Romanæ Ecclesiæ summo Pontifici Otto eadem gratia & sua Romanorum Rex & semper Augustus salutem cum filiali dilectione. Cum post Deum, Pater sancte, vos semper habeamus propitium & benignum, sicut exaltatio & sublimatio nostri honoris manifestè declarat, & honorem nobis divinitus collatum Deo & vobis semper velimus ascribere, cum in cinerem & favillam negotium nostrum redactum fuisset si manus vestra vel auctoritas beati Petri in partem nostram non declinasset, hoc semper præ oculis habebimus quoad ulque vixerimus. Sanè innotescere vobis cupimus quod status noster de die in diem prosperatur; & hoc non excellentiæ nostræ, sed Deo & vobis & Ecclesiæ Romanæ ascribimus. Regem Boemæ, Langravium Thuringiæ, Marchionem Moraviæ per potentiam non habuimus, sed per magnam vestram sollicitudinem & frequentem; de quo non dubitamus, sed de die in diem super hoc magis certificamur. Curiam enim beati Martini; in qua multi Principes imperij fuerunt, Archiepiscopi, Episcopi, Duces, Comites, & alij quamplurimi nobiles. In ea verò talia sunt ordinata & statuta quæ scriptis committere non audeamus, sed latiori presentium dilecto & familiarissimo Clerico nostro H. de Aquileia memoriter commendavimus, & ei firmiter sub obtentu gratiæ nostræ iunximus ut vobis omnia per ordinem referat. Firmiter enim credimus quod quod de nobis incepit infra paucos dies, hoc est, in Purificatione beate Mariæ, bono fine consummabitur. Principes enim superiores, videlicet Archiepiscopus Salzbürgensis cum suffraganeis suis, Dux Austriæ cum nobilibus terræ suæ, & Dux Bavaricæ, terras eorum à nobis recipiet & fide-

Epist. 106.

Vide supra epist. 102.